



**DZIENNIK URZĘDOWY**  
**WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ**  
**W BIAŁYMSTOKU**

**Białystok, dnia 15 maja 1967 r.**

**Nr 4**

**Poz. 29**

**T R E Ś Ć**

**Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej**

Poz.

29 — Uchwała Nr 29/X/67 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 22 marca 1967 r. w sprawie uchwalenia programu działalności kulturalnej w bieżącym pięcioleciu oraz głównych kierunków perspektywicznego rozwoju kultury w województwie białostockim.

Poz. 29,

**UCHWAŁA Nr 29/X/67**

**Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku**

z dnia 22 marca 1967 r.

**w sprawie uchwalenia programu działalności kulturalnej w bieżącym pięcioleciu oraz głównych kierunków perspektywicznego rozwoju kultury w województwie białostockim.**

Wojewódzka Rada Narodowa stwierdza, że w latach 1961—1965 nastąpił dalszy rozwój kultury w województwie przejawiający się w rozszerzaniu i unowocześnianiu form pracy kulturalnej, bazy, inicjatyw i zaangażowaniu mieszkańców miast i wsi do czynnego udziału w życiu kulturalnym swoich środowisk.

Nakłady finansowe budżetów terenowych na kulturę wynosiły w 1966 r. 48,3 mln. zł i wzrosły w porównaniu do roku 1961 o 41,5%. W planie 5-letnim (1961—1965) zbiorcze nakłady inwestycyjne wynosiły 60 mln. zł, w tym udział czynów społecznych stanowił 12,5 mln zł.

Efektom tych nakładów i społecznego wysiłku było między innymi zakończenie budowy 10 obiektów a w tym Teatru w Suwałkach oraz 27 mniejszych obiektów (świetlice, domy kultury) przy udziale czynów społecznych.

W latach 1961—1965 przybyło ogółem 447 nowych placówek kulturalno-oświatowych. Największym wzrostem charakteryzował się rozwój placówek na wsi drogą tworzenia klubów wiejskich. Liczba bibliotek publicznych wzrosła o 16 a stan ich księgozbioru powiększył się o 346 tys. tomów osiągając w końcu 1965 roku 1.700 tys. woluminów. Wzrosła również liczba czytelników w bibliotekach publicznych o ponad 44 tys. W roku 1965 ich liczba wynosiła 234.500, co stanowi 20,2% ogółu mieszkańców województwa. Jednocześnie nastąpił rozwój czytelnictwa w bibliotekach szkolnych, które dysponowały księgozbiorem przekraczającym 3.200 tys. tomów, skupiając 227 tys. czytelników.

W wyniku rozwoju działalności instytucji teatralno-muzycznych zwiększyła się liczba koncertów i przedstawień do 975 w roku a liczba widzów do 330 tys., tj. o ponad 100 tys. więcej niż na początku minionego planu 5-letniego. Wzrosła również sprzedaż gazet i czasopism oraz zwiększyła się o 19 tys. liczba abonentów radia i przybyło 32 tys. abonentów telewizyjnych.

Nastąpił również dalszy rozwój placówek związkowych i spółdzielczych na terenie miast i wsi.

Rozwojowi temu nie zawsze towarzyszyło właściwe i pełne wykorzystanie środków przeznaczonych na działalność kulturalną zarówno w budżetach rad narodowych jak i środków w zakładach pracy i spółdzielczości.

Do zadań, które nie znalazły pełnego rozwiązania, zaliczyć trzeba:

- niepełna i nieterminowa realizacja inwestycji,
- niedostateczne nasylenie terenu województwa placówkami k.o. a zwłaszcza wsi,

— szkolenie kadr i nie zawsze systematyczne prowadzenie instruktażu i poradnictwa.

Przeobrażenia w dziedzinie kultury dokonane w minionym 5-leciu doprowadziły przede wszystkim do rozszerzenia możliwości masowego korzystania z dóbr kultury, wywierając zasadniczy wpływ na kształtowanie się socjalistycznej świadomości społeczeństwa Białostocczyzny.

Na podstawie art. 3, ust. 1 i ust. 2 punktu 10 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1963 r. Nr 29, poz. 172) Wojewódzka Rada Narodowa postanowiła, co następuje:

§ 1.

1. Wojewódzka Rada Narodowa uchwała program działalności kulturalnej w bieżącym 5-leciu oraz główne kierunki perspektywicznego rozwoju kultury w województwie białostockim (stanowiący załącznik do uchwały).

2. Wojewódzka Rada Narodowa zobowiązuje rady narodowe wszystkich szczebli oraz jednostki im podległe do realizacji programu przy współudziale związków zawodowych, spółdzielczości, organizacji społecznych i młodzieżowych.

3. Wojewódzka Rada Narodowa zwraca szczególną uwagę na następujące kierunki rozwoju życia kulturalnego województwa:

- 1) dążenie do racjonalnego i pełnego wykorzystania w pracy kulturalno-oświatowej środków masowego przekazu a zwłaszcza telewizji, masowych wydawnictw i filmów,
- 2) stwarzanie warunków do dalszego szerokiego rozwoju społecznego ruchu kulturalnego a przede wszystkim regionalnych towarzystw społeczno-kulturalnych jako form aktywizacji kulturalnej środowisk, łączących w swej pracy lokalne tradycje i zainteresowania ze współczesnymi metodami, potrzebami i polityką kulturalną,
- 3) stwarzanie warunków materialnych i odpowiedniej atmosfery sprzyjającej rozbudowie środowisk twórczych a zwłaszcza muzyków, literatów, plastyków, choreografów i innych pracowników kultury o wysokich kwalifikacjach zawodowych,
- 4) stałe rozszerzanie zakresu i poziomu świadczących usług dla społeczeństwa przez zawodowe instytucje artystyczne i placówki kulturalne,
- 5) dążenie, aby placówki kulturalne poprzez swą działalność były głównymi propagatorami współczesności i ośrodkami inicjatyw społeczno-kulturalnych środowisk, w których funkcjonują,
- 6) dążenie do racjonalnego i bardziej efektywnego wykorzystania w województwie wszystkich środków finansowych przeznaczonych na działalność kulturalną,
- 7) skoordynowanie w ramach Komisji Koordynacyjnych działalności programowej, organizacyjnej i inwestycyjnej związków zawodowych, spółdzielczości, organizacji społecznych, młodzieżowych i samorządowych oraz innych zainteresowanych rozwojem kultury instytucji przy jednoczesnym wzmocnieniu organizacyj-



nym administracji kultury szczebla wojewódzkiego i powiatowego oraz rozszerzeniu kompetencji Komisji Koordynacyjnych i Społecznych Rad Kultury,

8) stałe wzbogacanie treści pracy kulturalno-oświatowej współczesnymi formami i problematyką, które sprzyjać będą kształtowaniu się i podnoszeniu poziomu kulturalnego społeczeństwa oraz umacnianiu i pogłębianiu socjalistycznej świadomości.

## § 2.

Wojewódzka Rada Narodowa zobowiązuje Prezydium WRN do zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z programu działalności kulturalnej a zwłaszcza:

- 1) zabezpieczenia środków i limitów na pokrycie niedoborów w funduszu plac i działalności programowej w bibliotekach, w wiejskich domach kultury i świetlicach oraz zabezpieczenia w planie terenowym i budżecie jednostkowym Wydziału Kultury środków na zakupy inwestycyjne w wysokości do 1.500 tys. zł rocznie powyżej zadań uchwalonych planem 5-letnim,
- 2) doprowadzenia do rytmicznego i pełnego wykorzystania środków przeznaczonych na inwestycje i remonty przez zabezpieczenie odpowiednich mocy przerobowych,
- 3) skrócenia, cyklu inwestycyjnego zespołu obiektu szkół muzycznych do trzech lat,
- 4) podjęcia starań o zabezpieczenie możliwie szybkiej budowy Białostockiej Rozgłośni „Polskie Radio i Telewizja” oraz Białostockich Zakładów Graficznych,
- 5) wystąpienia o dodatkowe wprowadzenie do planu inwestycyjnego budowy trzech nowych kin,
- 6) spowodowania oddania do użytku w 1967 roku Domów Kultury w Kolnie i Olecku a w 1968 roku — Domu Kultury w Elku i Kino-Teatru w Sokółce,
- 7) uwzględnienia w większym zakresie potrzeb remontowych kin oraz zwiększenia tempa ich modernizacji,
- 8) zwiększenia w budżecie środków na popieranie działalności towarzystw społeczno-kulturalnych w miarę ich rozwoju ilościowego i jakościowego,
- 9) podjęcia starań o pozyskanie do powiatów wysoko-kwalifikowanych kadr artystycznych i kulturalno-oświatowych zwłaszcza muzyków i plastyków,
- 10) otoczenia większą opieką pracowników i działaczy kultury przez polepszenie warunków ich pracy oraz organizację systematycznego doskonalenia i doskonalenia specjalistycznego,
- 11) podjęcia starań o powołanie etatowego redaktora telewizji na województwo białostockie oraz zwiększenia ilości materiałów dotyczących województwa w programach centralnych radia i telewizji,
- 12) przekształcenia jednodniówki „Kontrasty” na stały kwartalnik społeczno-kulturalny oraz zwiększenia mutacji terenowych „Gazety Białostockiej”,
- 13) opracowania form organizacyjno-programowych gromadzkiego (miejskiego) ośrodka kultury i ustalenie zakresu jego działania,
- 14) wystąpienia o zwiększenie dla województwa przydziału tańszych odbiorników radiowych z zakresem fal ultrakrótkich,
- 15) stopniowego zwiększania budżetu w dziale „kultura i sztuka” celem zlikwidowania dysproporcji występujących między nakładami w kraju i województwie białostockim m. in. przez szersze uwzględnianie potrzeb kultury przy podziale nadwyżek budżetowych,
- 16) rozszerzenia działalności terenowej placówek zawodowych a zwłaszcza WPIA „Estrada”, teatrów i Biura Wystaw Artystycznych poprzez usprawnienie organizacji widowni i reklamy,
- 17) zwiększenia liczby miejscowości objętych stałą obsługą kin ruchomych,
- 18) nawiązania i rozwinięcia kontaktów z przedsiębiorstwami artystycznymi województw: olsztyńskiego, lubelskiego i warszawskiego doprowadzając do stałej wymiany programów teatralnych, estradowych, wystaw artystycznych itp.,
- 19) popularyzacji zabytków w województwie przez rozszerzenie informacji i współpracy służby konserwatorsko-muzealnej z organizacjami o charakterze turystyczno-krajoznawczym a w szczególności zainteresowanie tą problematyką organizacji młodzieżowych,
- 20) stworzenia lepszych warunków do badań naukowych na terenie województwa,
- 21) rozwinięcia produkcji pamiątek przez miejscowe zakłady przemysłu terenowego i twórców ludowych i roz-

- szerzenia ich sprzedaży oraz wprowadzenie do programu Liceum Technik Plastycznych w Supraślu pa-miátkarstwa,
- 22) wystąpienia o szersze udostępnienie placówek i klubów związkowych i spółdzielczych ogółowi mieszkań-ców rozszerzając ich działalność na rzecz miejscowych środowisk,
- 23) spowodowania powołania do 1970 roku wydziałów kul-tury w powiatach, w których zabezpieczone zostaną warunki kadrowe i etatowe,
- 24) rozpatrzenia możliwości utworzenia przy Wydziale Kul-tury Prezydium WRN własnej komórki finansowo-księ-gowej i referatu nadzorującego merytoryczną działal-ność przedsiębiorstw.

## § 3.

Wojewódzka Rada Narodowa zobowiązuje Powiatowe, Miejskie i Gromadzkie Rady Narodowe do:

- 1) popierania i rozwijania budownictwa obiektów kultury w ramach czynów społecznych i inwestycji wiązanych (wspólnie ze związkami zawodowymi i spółdzielczo-ścią),
- Wojewódzka Rada Narodowa poleca Prezydium PRN w Augustowie, Elku, Grajewie, Kolnie, Sejnach i So-kółce opracowanie planu polepszenia warunków loka-lowych placówek k.o. w ramach rozszerzenia zakresu czynów społecznych i zabezpieczenia w rocznych pla-nach i budżetach środków na ich realizację,
- 2) zwiększenia opieki nad salami widowiskowymi szcze-gólnie przez planową ich konserwację i remonty,
- 3) stopniowego powoływania gromadzkich (miejskich) ośrodków kultury jako wiodących placówek w groma-dach i miasteczkach,
- 4) powoływania społecznych rad kultury na bazie GOK (MOK) lub wiodących placówek w środowisku do pro-gramowania, nadzorowania i kierowania całokszał-tem poczynań kulturalnych w gromadzie (mieście) w ramach wspólnie ustalonego programu,
- 5) stałego zwiększania liczby szkół — ośrodków życia k.o. celem uzupełnienia sieci placówek kulturalnych,
- 6) uwzględnienia w budżetach, przy podziale nadwyżek budżetowych oraz w wydatkach z funduszu gromadz-kiego i miejskiego potrzeb finansowych placówek k.o. i ruchu społeczno-kulturalnego,
- 7) ożywienia i reaktywowania pracy powiatowych komisji koordynacyjnych d/s kultury.

## § 4.

Rady Narodowe wszystkich stopni zabezpieczą rytmicz-ne i pełne wykonywanie planu gospodarczego i budżetu w pionie kultury oraz wprowadzą poprawki i uzupełnie-nia do uchwalonych własnych planów rozwoju kultury w oparciu o kierunki zawarte w programie i wynikające z niniejszej uchwały.

## § 5.

W trosce o pełniejszą realizację założonego programu Wojewódzka Rada Narodowa kieruje pod adresem cen-tralnych władz resortu wnioski o:

- 1) powołanie w Białymstoku zakładu Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków, który byłby w stanie zabezpieczyć potrzeby robót remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowej architek-tury na terenie województwa,
- 2) przekształcenie istniejącej w Białymstoku delegatury przedsiębiorstwa państwowego „Pracownie Sztuk Pla-stycznych” na oddział wojewódzki,
- 3) wprowadzenie jednolitego procentu opłat od wpływów na konto funduszu filmowego od wszystkich kategorii kin państwowych,
- 4) określenie uprawnień komisji koordynacyjnych d/s kultury upoważniających je do wglądu i wpływu na celowość realizacji środków przeznaczonych na dzia-łalność k.o. w zakładach pracy, przedsiębiorstwach i instytucjach,
- 5) spowodowanie wydania odpowiednich zarządzeń zale-cających zakładom pracy, instytucjom, spółdzielczości itp. wpłacanie na konto gromadzkich (miejskich) ośrod-ków kultury części swych środków przeznaczonych na działalność k.o. dla finansowania wspólnie ustalonych akcji kulturalnych,



- 6) zorganizowanie stałych form kształcenia kadr dla świetlic, klubów zajmujących się organizacją życia kulturalnego w gromadach i środowiskach,
- 7) zabezpieczenie w ramach zakupów zagranicznych dla bibliotek aktualnych wydawnictw w języku białoruskim, litewskim, ukraińskim celem lepszego zaopatrzenia w w/w literaturę środowisk mniejszości narodowych.

## § 6.

Wojewódzka Rada Narodowa zwraca się do jednostek niepodporządkowanych współuczestniczących w upowszechnianiu kultury o włączenie się do realizacji niniejszej uchwały.

## § 7.

Wojewódzka Rada Narodowa zobowiązuje Prezydium WRN do:

- 1) wydania w terminie do dnia 31 maja 1967 r. zarządzenia wykonawczego, zabezpieczającego realizację niniejszej uchwały,
- 2) rozpatrzenie wniosków szczegółowych zgłoszonych w toku obrad oraz do protokołu i udzielenia odpowiedzi wnioskodawcom,

- 3) złożenia sprawozdania z przebiegu wykonania zadań wynikających z uchwały w 1968 roku.

## § 8.

Wojewódzka Rada Narodowa zobowiązuje Komisję Kultury i Sztuki WRN do kontroli przebiegu realizacji niniejszej uchwały oraz do złożenia informacji o stanie jej realizacji w 1970 roku.

## § 9.

Traci moc uchwała Nr 18/5 WRN z dnia 14 listopada 1959 r. w sprawie rozwoju kultury, wychowania fizycznego, sportu i turystyki w województwie białostockim — w części dotyczącej kultury.

## § 10.

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodn. Prez. WRN

Przewodnicząca Obrad

(—) Stefan Żmijko

(—) Zofia Matejczyk

Załącznik do uchwały WRN nr 29/X/67 (bez cz. I)

## PROGRAM DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ W BIEŻĄCYM PLANIE 5-LETNIM ORAZ GŁÓWNE KIERUNKI PERSPEKTYWICZNEGO ROZWOJU KULTURY W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM.

### C Z Ę Ś Ć II

#### Rozwój materialnej bazy kultury w latach 1966—1970

Założenia 5-letniego planu rozwoju Białostoczczyzny nie zapowiadają istotnych zmian w dotychczasowej strukturze gospodarczej województwa. Główny wysiłek skierowany będzie na intensyfikację rolnictwa oraz rozbudowę przemysłu przetwórczego, usług i drobnej wytwórczości. Zakładany rozwój miast nie podważy zdecydowanej dominacji ludności wiejskiej w strukturze demograficznej województwa. Taka struktura gospodarcza i demograficzna wpływa na kierunek działania oraz wielkość wydatków na kulturę. Dotychczasowe tempo wzrostu środków na działalność kulturalną województwa jest niższe od wskaźników ogólnokrajowych.

Wydatki rad narodowych na kulturę w roku 1966 z budżetów wynosiły 40,2 mln. zł, co w przeliczeniu na 1-go mieszkańca w województwie stanowi 34,6 zł i stawia województwo na 12 miejscu w kraju. Pozycję tę zajmujemy na przestrzeni ostatnich 3-ech lat. Wysokość wydatków na kulturę w przeliczeniu na 1-go mieszkańca w województwach o podobnej strukturze społeczno-gospodarczej kształtuje się następująco: lubelskie — 29,4 zł — 16 miejsce w kraju, olsztyńskie 47,1 zł — 6 miejsce w kraju, warszawskie 43,6 zł — 10 miejsce w kraju, rzeszowskie 34,4 zł — 14 miejsce w kraju.

Wysokość wydatków uzależniona jest również od ilości placówek, stopnia ich organizacji i wyposażenia. Wydatki inwestycyjne na kulturę charakteryzują się w poprzednich dwóch i bieżącym planie 5-letnim zmianą struktury finansowania polegającą na wzroście środków społecznych i spadku środków rad narodowych. Globalna wysokość nie ulega jednak zmianie. Ilustruje to poniższa tabela:

w mln. zł

	1956—60		1961—65		1966—70
	plan	wykon.	plan	wykon.	plan
Srodki ogółem	50,2	60,2	30,9	59,9	59,3
w tym:					
— rad narodowych	50,2	60,2	30,9	28,9	14,6
— SFBS lub SFBSiI	—	—	—	18,5	25,3
— szac. czynów społ.	—	—	—	12,6	16,1
— inne	—	—	—	—	3,3

Zaplanowane środki inwestycyjne na lata 1966—70 przeznacza się:

- na dokończenie Powiatowego Domu Kultury w Kolnie i budowę teatru lalek (ze środków budżetowych rad narodowych),
- na obiekty kontynuowane tj. PDK w Elku, Olecku, kino-teatru w Sokółce oraz rozpoczęcie budowy obiektu szkół muzycznych w Białymstoku (ze środków SFBSiI),
- na budowę 11 domów kultury i 19 świetlic oraz 26 tzw. remizoświetlic (w ramach czynów społecznych),
- na realizację 13 pawilonów księgarskich PP „Dom Książki” (ze środków własnych).

Ponadto w ramach planowanych inwestycji Wydziałów Budżetowo-Gospodarczych Prezydium PRN planuje się budowę kilkunastu obiektów GRN, w których znajdują pomieszczenia również placówki kulturalno-oświatowe szczebla gromadzkiego.

Z inwestycji planu centralnego w ramach projektu rekonstrukcji przemysłu poligraficznego rozpoczęta zostanie budowa Zakładów Graficznych w Białymstoku w latach 1967—70, kosztem 39,3 mln. zł.

Czyni się również starania o rozpoczęcie budowy pomieszczeń dla Rozgłośni Polskiego Radia i Telewizji w Białymstoku ze środków centralnych i budżetu WRN. Prezydium WRN na ten cel z nadwyżek budżetowych zgłosiło gotowość przekazania do dyspozycji inwestora 10 mln. zł.

Wojewódzka Komisja Związków Zawodowych planuje przekazanie do użytku 16 lokali głównie w PGR, które wybudowane zostaną w ramach tzw. inwestycji socjalno-kulturalnych. Po zrealizowaniu tych inwestycji pozostaną w województwie tylko 23 PGR-y bez własnych placówek kulturalno-oświatowych.

Nakłady na remonty kapitalne wynoszą łącznie 49.508 tys. zł z tego:

- na remonty w podległych Wydziałowi Kultury przedsiębiorstwach przeznacza się 19.300 tys. zł w tym 5.500 tys. zł z funduszu filmowego. Z powyższych środków planuje się między innymi remont Teatru im. Ał. Węgierki oraz kin: w Białymstoku („Pokój”), Grajewie, Augustowie, Bielsku-Podlaskim, Dąbrowie Białostockiej, Prostkach, Sejnach, Krynkach i Łomży,
- nakłady na remonty kapitalne jednostek budżetowych wynoszą 16.800 tys. zł, w tym 10.516 tys. zł przeznacza się na remonty 27 obiektów zabytkowych,



— Wojewódzka Komisja Związków Zawodowych na remont 51 placówek przeznacza 13.408 tys. zł w tym 2.819 tys. zł z funduszu centralnego.

W latach 1966—1970 poza oddaniem do użytku budynku Kino-Teatru w Sokółce nie zakłada się wzrostu sieci kin z inwestycji. Województwo nasze pod względem przeliczenia miejsc w kinach stałych i półstałych na 1000 mieszkańców pozostaje na jednym z ostatnich miejsc w kraju (17,2 przy średniej krajowej 23,2).

Aby osiągnąć wskaźnik średniej krajowej należałoby uruchomić 55 nowych kin po 120 miejsc. Tymczasem nie posiadamy w województwie nawet budynków nadających się do adaptacji. W wielu wypadkach również odnowienie obiektów kinowych w ramach kapitalnych remontów nie może być dokonywane ze względu na drewnianą lub przestarzałą konstrukcję posiadanych budynków jak np. w Białowieży, Ciechanowcu, Sejnach, Knyszynie, Stawiskach itp. W jeszcze gorszej sytuacji znajdują się kina wiejskie, z których 50% mieści się w pomieszczeniach drewnianych. Podstawowym problemem w okresie 5-lecia będzie utrzymanie istniejącego stanu sieci kin przez pełną realizację planowanych środków na remonty kapitalne i modernizację, co wymaga maksymalnego jednak zabezpieczenia mocy przerobowych.

W dziedzinie zaopatrzenia placówek podstawowym zadaniem będzie wyposażenie ich w telewizory. Do 1970 r. przynajmniej jedna placówka w środowisku powinna posiadać telewizor, ponosząc 50% kosztów jego zakupu. Uwzględniając wszelkie dodatkowe źródła finansowe i środki centralne zachodzi konieczność wyposażenia z budżetu rad narodowych około 450 placówek kulturalno-oświatowych w telewizory oraz 40 społecznych ognisk muzycznych i dwóch społecznych szkół muzycznych w sprzęt muzyczny, 9 PDK w środki transportu typu „Nysa” — mikrobus, wyposażenie 54 obiektów budowanych w czynnie społecznym w podstawowy sprzęt itp. Realizacja tego zadania jest bardzo trudna, gdyż Wydział Kultury nie posiada na ten cel środków budżetowych, a potrzeby najpilniejsze szacuje się na 1,5 mln. zł rocznie. Na wyposażenie 67 klubów „Ruch” i 115 klubów „GS” planowanych do uruchomienia w latach 1966—1970 zainteresowane jednostki przeznaczają łącznie 9,1 mln. zł.

W dziedzinie wyposażenia przedsiębiorstw artystycznych potrzeby realizowane będą w drodze, pełnego wykorzystania środków z amortyzacji.

### Kadry i płace

Poziom, stan liczbowy kadr oraz stopień ich wykorzystania jest jednym z podstawowych warunków dalszego rozwoju życia kulturalnego.

Zatrudnienie w dziale „Oświata, nauka i kultura” na terenie województwa w 1965 roku wynosiło ogółem 17,7 tys. osób i stanowiło 11,9% ogółu zatrudnionych. W podległym radom narodowym placówkach, jednostkach i przedsiębiorstwach resortu kultury, zatrudnionych było 1299 osób na pełnych etatach, co w porównaniu do 1960 r. oznacza wzrost o 6,3%.

Najwyższy przyrost zatrudnienia notowano w muzeach — 46,9%, teatrze lalek — 66,9%, bibliotekach wiejskich — 31,7% i miejskich — 18,5%. Spadek nastąpił w WZK o 9,3% i Teatrze im. Al. Węgierki — 1,8%.

W latach 1961—1965 wzrosła również liczba pracowników niepełnozatrudnionych o 54,2% tj. do 236 w przeliczeniu na pełne etaty. Wzrost pracowników ryczałtowych dotyczy przede wszystkim zatrudnienia w domach kultury i bibliotekach.

Ostatnie lata charakteryzowały się bardzo dużą fluktuacją kadr. W latach 1964—65 odeszło na własną prośbę 142 pracowników bibliotek, co stanowiło 31% ogółu zatrudnionych, a w świetlicach zjawisko to jest jeszcze powszechniejsze. Podstawową przyczyną nadmiernej płynności kadr były niskie płace. Średnia płaca miesięczna pracowników etatowych bibliotek wiejskich w 1965 roku wynosiła 962 zł, miejskich — 1403 zł, w świetlicach — 935 zł, domach kultury — 1315 zł, muzeach 1406 zł. Ogółem w jednostkach i zakładach budżetowych średnie wynagrodzenie w 1965 r. wynosiło 1200 zł, a w przedsiębiorstwach 1514 zł przy średniej wojewódzkiej 1799 zł. Odbiło się to ujemnie na jakości kadr. W bibliotekach tylko 2% ogółu zatrudnionych (etatowi + ryczałtowi) stanowili pracownicy z wyższym wykształceniem i 44,8% ze średnim. Pozostali, to pracownicy z niepełnym średnim (33,7%) i podstawo-

wym wykształceniem (19,5%). Natomiast kwalifikacje biblioteczarskie (specjalistyczne) posiadało tylko 31,5% ogółu zatrudnionych. Podobny stan notowano wśród pracowników świetlic, z których 33,3% posiada tylko podstawowe wykształcenie. Nieco lepiej kształtował się stan przygotowania kadr w domach kultury, gdzie pracownicy z wyższym wykształceniem stanowili 22,8%, ze średnim — 74,6%, a tylko 2,6% z niepełnym średnim. Przeprowadzona pod koniec 1966 r. regulacja płac niektórych grup pracowników kultury i zmiana układów zbiorowych w przedsiębiorstwach artystycznych stwarza możliwości zmiany tej sytuacji na lepszą. Na regulację płac w skali wojewódzkiej (rocznie) przeznaczono 1.995 tys. zł. W zbiorczym budżecie kultury — wydatki na płace stanowią 65,6% ogółu wydatków bieżących.

W bieżącym planie 5-letnim zakłada się poprawę stanu przygotowania kadr. Obok szkoleń, seminariów i kursów organizowanych w województwie przeprowadzona będzie rekrutacja na zaoczne studia specjalistyczne, Studium Kulturalno-Oświatowe w Warszawie oraz do Państwowego Ośrodka Szkolenia Bibliotekarzy w Jarocinie. Jednocześnie czynione będą starania o pozyskanie dla województwa absolwentów szkolnictwa artystycznego, szczególnie z dziedziny muzyki, choreografii i bibliotekarstwa. Zakłada się również większe niż dotąd zatrudnienie absolwentów szkół artystycznych z naszego województwa oraz absolwentów liceów ogólnokształcących, a zwłaszcza dziewcząt.

Poważna rola w organizacji życia kulturalnego przypada administracji kultury rad narodowych. Samodzielne Wydziały Kultury o obsadzie 2—3 etatowej posiadają 4 powiaty (Białystok m., Elk, Łomża, Suwałki). W pozostałych 16 powiatach administrację kultury stanowią referaty lub stanowiska z-ców kierowników Wydziałów d/s Kultury, przy czym w powiatach Bielsk Podlaski, Grajewo, Dąbrowa Białostocka, Kolno, Olecko, Sejny, Zambrów są to stanowiska jednoosobowe, a w pozostałych 2-osobowe.

Zmiany struktury Wydziału Oświaty i Kultury przyniosą w zasadzie zmniejszenie się zatrudnienia w kulturze. W 1966 roku wypadki tego typu miały miejsce w Kolnie i Dąbrowie Białostockiej. W wielu Wydziałach Oświaty i Kultury na skutek dodatkowych obowiązków wynikających z reformy szkolnej referenci d/s kultury sprawują wyłącznie funkcje techniczne, a niektórzy z-cy kier. wydziałów d/s kultury mają obowiązek wizytowania szkół. W tych warunkach sprawowanie funkcji kierowniczych w tak rozległej problematyce życia kulturalnego jest wyjątkowo trudne. W rezultacie szybkiego rozwoju placówek bibliotecznych i czytelnictwa pojawiła się również dysproporcja między potrzebami usługowymi bibliotek, a stanem zaangażowania kadr. W roku 1966 42 biblioteki gromadzkie posiadające ponad 500 czytelników kierowane były przez ryczałtowych pracowników, którzy nie byli w stanie obsłużyć czytelników miejscowych i w punktach bibliotecznych.

Zachodzi pilna potrzeba zaangażowania tych pracowników na etatach, co wiąże się z przyznaniem dodatkowo około 1 mln. złotych funduszu płac w stosunku rocznym oraz przydzielenia 42 etatów. Załatwienie powyższej sprawy jest konieczne również ze względu na przepisy określające, że kierownik biblioteki obsługujący ponad 450 czytelników winien być zaangażowany na etacie. Próbę unormowania tego problemu w bibliotekach podejmie się w ramach prac nad uchwałami VII Plenum KC PZPR.

Palącą sprawą pozostaje nadal brak środków w bezosobowym funduszu płac w placówkach szczebla gromadzkiego. Zagadnienie to było podnieszone na wszystkich sejmikach gromadzkich i powiatowych. Środki budżetowe rad narodowych w obecnej wysokości pokrywają potrzeby w tym zakresie tylko w 20%. Zachodzi potrzeba wnioskowania o zasadnicze ich zwiększenie w budżecie, począwszy od roku 1968.

### Rozwój sieci placówek, ich rola i miejsce w upowszechnianiu kultury

W planowaniu rozwoju sieci domów kultury, klubów i bibliotek na lata 1966—70 uwzględnia się dwa podstawowe zagadnienia:

1. Dostosowanie struktury placówek do aktualnych potrzeb pracy kulturalno-oświatowej w województwie głównie przez powoływanie w powiatach, miasteczkach i gromadach placówek wiodących do których należeć będzie inspirowanie i koordynowanie całokształtu poczynaf



kulturalnych na swoim terenie oraz programowanie i poradnictwo w zakresie pracy kulturalno-oświatowej. Główna rola w tym zakresie przypada domom kultury w powiatach, a w gromadach — gromadzkim ośrodkom kultury, których organizację podejmuje się w bieżącym 5-leciu.

2. Prawidłowe rozmieszczenie przestrzenne nowoorganizowanych placówek celem bardziej równomiernego nasycenia nimi obszaru całego województwa a zwłaszcza wsi.

Uwzględniając wytyczne Egzekutywy KW PZPR, Prezydium WRN i instrukcję Wydziału Kultury oraz własne możliwości i potrzeby, po raz pierwszy opracowane zostały we wszystkich gromadach i powiatach plany rozwoju kultury na lata 1966—1970, a w nich również rozwój sieci placówek. W pierwszym półroczu 1966 r. były one przedmiotem obrad Sesji, posiedzeń prezydiów gromadzkich i powiatowych rad narodowych. Analizowano je również na sejmikach kultury. Powstałe przy szerokim udziale społeczeństwa programy stały się podstawą dalszego, planowego rozwoju kultury w terenie.

Ogółem zakłada się uruchomienie 520 placówek kulturalno-oświatowych oraz 362 punktów bibliotecznych głównie na wsi. W ogólnej liczbie placówek mieści się powołanie 4-ch PDK: w Kolnie, Olecku, Sejnach i Grajewie 12 wiejskich domów kultury i 45 świetlic budowanych w ramach czynów społecznych. Największym wzrostem charakteryzuje się sieć klubów, których do roku 1970 powstanie 182 („Ruch” + GS), szkół — ognisk życia kulturalno-oświatowego — 111, gromadzkich ośrodków kultury — 41, które poważnie złagodzą brak miejskich i wiejskich domów kultury. Założony wzrost bibliotek szczebla gromadzkiego doprowadzi w 1970 roku do znówowania ich liczby z liczbą GRN w województwie. Pełna realizacja uwidoczniłaby w tabelach od 1 do 7 danych, pokrywa w zasadzie najważniejsze potrzeby województwa, z wyjątkiem istotnych luk w sieci powiatowych domów kultury i zbyt małą jeszcze liczbą szkół — ośrodków życia kulturalno-oświatowego. Konieczne jest tu wykorzystanie wszystkich możliwości.

W najbliższych latach istnieje możliwość powołania PDK w Hajnówce poprzez wykorzystanie jednego z dwu istniejących tam zakładowych domów kultury. W Zambrowie wyłania się możliwość budowy powiatowego domu kultury finansowanego wspólnie przez rady narodowe i Zambrowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego. W bieżącym planie możliwe będzie jednak tylko przygotowanie dokumentacji (w drodze adaptacji) oraz przeprowadzenie innych prac przygotowawczych do rozpoczęcia inwestycji w planie 1971—75. Prezydium PRN w Dąbrowie Białostockiej wyszło z inicjatywą rozpoczęcia budowy powiatowego domu kultury w czynie społecznym. W pozostałych dwóch powiatach (monieckim i łapskim) nie sprecyzowano bliżej możliwości utworzenia PDK. W powiecie monieckim planuje się natomiast utworzenie powiatowej poradni kulturalno-oświatowej jako samodzielnej jednostki poradnictwa i instruktażu w oparciu o Miejski Dom Kultury. Jednocześnie z braku możliwości polepszenia warunków lokalowych PDK w Augustowie i Bielsku Podlaskim zachodzi konieczność tymczasowego przemianowania tych placówek również na powiatowe poradnie amatorskiego ruchu kulturalno-oświatowego.

Warunki lokalowe zdecydowanie ograniczają wypełnianie statutowych obowiązków przez Wojewódzki Dom Kultury, zarówno w pracy środowiskowej jak i działalności instrukcyjno-metodycznej. Mając na uwadze wrastające zadania tej placówki zachodzi konieczność wyraźnego określenia w najbliższym czasie sposobu rozwiązania tego problemu i poczynienia konkretnych przygotowań do jego realizacji w latach 1971—1975.

W trudnej sytuacji lokalowej znajduje się również Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna. W roku bieżącym stan księgozbioru przekroczył 170 tys. woluminów i ponad 18 tys. czytelników. Jest to maksimum możliwości lokalowych i usługowych tej placówki. Utrzymując w latach następnych coroczny wzrost księgozbioru o około 15 tys. egz. i zakładając dalszy rozwój liczby czytelników zachodzi potrzeba wyprowadzenia działu dziecięcego z budynku Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej do zaadaptowanego pomieszczenia w mieście. W Sejnach rysuje się możliwość przeniesienia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej do zespołu budynków poklasztornych, których remont podejmuje Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Trudności lokalowe Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Goldapi rozwiąże adaptacja do celów kulturalno-oświatowych zabytkowego kościoła ewangelickiego. Rysuje się również możliwość poprawy warunków pracy bibliotek powiatowych w Dąbrowie Białostockiej i Łapach. Prezydium PRN w tych powiatach planują remonty i przystosowania odpowiednich pomieszczeń. W bardzo trudnych warunkach lokalowych pozostają Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Siemiatyczach, w Bielsku Podlaskim i w Hajnówce.

W planach perspektywicznych szereg rad narodowych zakłada poprawę warunków lokalowych świetlic, bibliotek i klubów w drodze czynów społecznych, remontów i adaptacji pomieszczeń. Mimo dużych wysiłków znaczna liczba placówek a przede wszystkim bibliotek pozostanie jednak nadal w nieodpowiednich lokalach. Rozładowanie trudności lokalowych bibliotek miejskich i gromadzkich wymaga podjęcia budowy pomieszczeń w około 26 miejscowościach na bazie dokumentacji pawilonów księgarskich realizowanych przez PP „Dom Książki”. Dokumentacja ta nie wymaga większej adaptacji, a przedsiębiorstwo produkujące prefabrykaty posiada znaczne rezerwy. Ogólny koszt takiego obiektu nie przekracza 300 tys. zł i może być realizowany przy pomocy czynów społecznych. Potrzeba wprowadzenia tego typu obiektu jest tym pilniejsza, ponieważ stwarza również możliwości rozwiązania problemów lokalowych bibliotek powiatowych jak w Siemiatyczach, Dąbrowie Białostockiej i Bielsku Podlaskim. W tym celu winne być zabezpieczone odpowiednie środki z budżetów powiatowych rad narodowych.

Do 1970 roku pewnej poprawie ulegną warunki lokalowe placówek muzealnych. Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu przeniesione zostanie do pałacu w Nowodworach. Po zakończeniu prac przy obiektach zabytkowych w Tykocinie i Supraślu umieszczone zostaną w nich działy Muzeum Okręgowego. Równocześnie w roku bieżącym podjęte zostaną prace remontowe zabytkowej kamienicy przy ul. Mickiewicza 2 z przeznaczeniem na siedzibę Biura Wystaw Artystycznych, Zarządu Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków i salon wystawowy. Podjęto również prace zmierzające do zorganizowania działu Muzeum Okręgowego.

Ogólne założenia w planowaniu sieci placówek zmierzają przede wszystkim do odpowiedniej modyfikacji ich struktury prowadzącej do organizacyjnego i merytorycznego przystosowania WDK i Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej do sprawowania funkcji wiodącej w swoich specjalnościach, pełnienia analogicznej roli na szczeblu powiatowym przez Powiatowe Domy Kultury i Powiatowe i Miejskie Biblioteki Publiczne oraz przedłużenia tych funkcji do szczebla gromadzkiego przez tworzenie gromadzkich (miejskich) ośrodków kultury.

Kolejność uzupełnienia sieci placówek musi uwzględniać przede wszystkim potrzeby miasta wojewódzkiego, miast o funkcjach ponadpowiatowych, miast powiatowych i nie stanowiących powiatów, wiejskie osady mające perspektywę rozwoju oraz wsie rozwojowe. We wsiach i przysiółkach nie mających w najbliższym okresie większych perspektyw rozwojowych, organizowane będą punkty biblioteczne i punkty telewizyjne. Jednocześnie w miastach powiatowych obok placówek wiodących PDK i PiMBP zakłada się rozwój świetlic przyzakładowych, klubów świadczących usługi nie tylko dla pracowników danego zakładu lecz spełniających funkcje rejonowych (dzielnicowych) placówek w mieście.

W ramach realizacji założonych kierunków w strukturze placówek na lata 1966—1970 planuje się zorganizowanie 40 społecznych ognisk muzycznych, w tym 30 w miejscowościach poniżej powiatu. Zakłada się również uruchomienie 13 kin wiejskich o charakterze półstałym w tym 3 związkowe, 5 zarządzanych społecznie i 5 podległych WZK. PP „Dom Książki” planuje budowę i organizację 13 placówek księgarskich w małych miasteczkach i większych osiedlach wiejskich.

Szczególna rola przypada domom kultury, których działalność zmierzać winna do:  
— rozszerzania i doskonalenia pomocy merytorycznej organizacyjnej placówkom szczebla gromadzkiego i klubom miejskim przede wszystkim w zakresie rozwijania i wzbogacania form pracy opartych na wykorzystaniu telewizji, filmu oświatowego i innych masowych środków przekazu,



- rozbudowy poradni powiatowych i umacniania ich roli jako ośrodków inspiracji, poradnictwa i korelacji w ramach zasady „powiat samodzielnym ośrodkiem kultury” co wymagać będzie umocnienia obsady kadrowej, odpowiedniego zabezpieczenia środków na działalność, starannego doboru materiałów repertuarowych oraz poprawy organizacji pracy,
- pełnej realizacji długofalowego planu dokształcania pracowników placówek powiatowych i gromadzkich, poprzez rekrutację na studia kulturalno-oświatowe, studia wyższe i kursy centralne oraz podjęcie stałego i systematycznego doskonalenia kadr zatrudnionych w PDK i ZDK na seminariach i szkoleniach specjalistycznych,
- zapewnienia wszechstronnej pomocy amatorskiemu ruchowi artystycznemu głównie przez:
  - a) rozszerzenie działalności wojewódzkiej sceny amatora i organizowanie powiatowych scen amatora,
  - b) podejmowanie inicjatyw w zakresie organizacji konkursów, festiwałów i przeglądów amatorskiego ruchu artystycznego.

\*

Placówki uczestnictwa w kulturze stanowią ważne ogniwo frontu ideologicznego. Stąd działalność kulturalno-oświatowa prowadzona przez nie winna reprezentować treści eksponujące nie tylko wysokie walory artystyczne, ale również ideowo-polityczne, służące kształtowaniu socjalistycznej świadomości.

Stanowiąc to winno podstawową zasadę doboru i weryfikacji upowszechnianych przez placówki kulturalno-oświatowe działań twórczości artystycznej (teatralnej, filmowej, muzycznej, plastycznej) i literackiej. Kształtowaniu socjalistycznej świadomości i postawy, służyć winny również formy i metody pracy k.o. stosowane przez placówki, które rozwijając będą czynną i aktywną postawę odbiorców wobec otaczającej rzeczywistości. Wymaga to doskonalenia stylu pracy placówek kulturalno-oświatowych, który poszerzałby sukcesywnie udział samych odbiorców, zarówno w programowaniu pracy k.o. (społeczne rady) jak również w bezpośredniej realizacji programu.

### Czytelnictwo

W zakresie rozwoju czytelnictwa główną uwagę należy koncentrować na:

- rozszerzaniu sieci placówek i jednostek popularyzujących i udostępniających książkę i prasę (bibliotek, księgarń, klubów i punktów „Ruch”) przy jednoczesnym polepszaniu ich zaopatrzenia w aktualne wydawnictwa popularno-naukowe, społeczno-polityczne i beletrystyczne,
- poprawianiu struktury księgozbiorów głównie w bibliotekach publicznych i związkowych przez zwiększanie zakupów książek społeczno-politycznych i popularno-naukowych,
- rozwijaniu działalności oświatowej w bibliotekach publicznych i klubach popularyzujących książkę przez szersze wykorzystanie nowoczesnego sprzętu i wzbogacenie form współpracy z innymi placówkami,
- eksponowaniu popularyzacji książki społeczno-politycznej, rolniczej i technicznej,
- szerszym niż dotychczas popularyzowaniu książki w środowiskach robotniczych i wiejskich a szczególnie wśród młodzieży wiejskiej.

### Plastyka

Zadania w tej dziedzinie zmierzać będą do dalszego upowszechniania współczesnej plastyki w drodze rozszerzenia działalności ekspozycyjnej i oświatowo-popularyzatorskiej przez:

- organizację wystaw dzieł miejscowych artystów plastyków, artystów fotografików oraz nawiązywanie współpracy i wymiany z innymi środowiskami plastycznymi w kraju,
- popieranie inicjatyw Zarządu Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków w organizacji plenerów, konkursów i wystaw o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim, których głównym organizatorem winno być Biuro Wystaw Artystycznych,

- rozszerzanie współpracy środowiska plastyków z architektami i zakładami pracy w celu zwiększenia ich udziału w wystroju miast i osiedli oraz we wzornictwie przemysłowym,
- organizację społecznych ognisk plastycznych szerzej angażując do tego miejscowych artystów plastyków i nauczycieli o odpowiednim przygotowaniu,
- popularyzację dorobku Liceum Technik Plastycznych w Supraślu organizując ekspozycję wyrobów tkactwa artystycznego i wystaw malarskich w domach kultury i innych placówkach k.o., szerzej włączając zatrudnionych tam specjalistów i uczniów do upowszechniania plastyki,
- podjęcie organizacji aukcji prac białostockich plastyków oraz ekspozycji połączonych ze sprzedażą reprodukcji malarstwa i grafiki.

### Muzyka

Upowszechnianiu muzyki służyć winny:

- dalsza organizacja społecznych ognisk i szkół muzycznych jako formy upowszechniania muzyki,
- rozszerzanie i podniesienie roli szkół i ognisk muzycznych przez częstsze występy ich zespołów w różnych środowiskach i niesienie pomocy fachowej dla działalności amatorskiej,
- rozszerzanie sieci amatorskich zespołów muzycznych poprzez stosowanie różnego rodzaju bodźców — jak przeglądy, konkursy nagrody itp.,
- organizację wojewódzkich przeglądów zespołów pieśni i tańca, orkiestr dętych oraz konkursów piosenkarskich itp.

### Ochrona zabytków i muzealnictwo

W dziedzinie ochrony zabytków prowadzone będą prace nad zakończeniem orzecznictwa i robót remontowo-konserwatorskich obiektów zabytkowej architektury zakwalifikowanych do I i II grupy oraz zabytkowych obiektów ruchomych i porządkowanie zabytkowych parków.

Kontynuowane będą również dalsze badania archeologiczne i naukowe.

Jednocześnie służba konserwatorska poprzez działalność wystawienniczą i wydawniczą podejmie wysiłki w kierunku większej popularyzacji zabytków województwa.

Zakłada się rozbudowę sieci muzeów oraz organizację nowych placówek społecznych. Podjęte zostaną starania o powołanie w Augustowie społecznego muzeum ochrony roślin, wód i lasów i udostępnienie go dla ruchu turystycznego. Planuje się również utworzenie ekspozycji muzealnej w Bielsku Podlaskim obrazującej folklor podlaski, a w Elką — region mazurski. Muzeum Okręgowe udzieli tym powiatom odpowiedniej pomocy fachowej i organizacyjnej. Jednocześnie zobowiązuje się Muzeum Okręgowe i podległe mu placówki w terenie, by w porozumieniu z placówkami kulturalno-oświatowymi, szkołami i towarzystwami regionalnymi podjęły organizację na terenie województwa tzw. izb pamiątek na bazie uporządkowanych obiektów zabytkowych w Supraślu i Tykocinie. Muzeum Okręgowe w Białymstoku uruchomi dwie filie; powoła nowy dział — wojskowości oraz wspólnie z Wydziałem Kultury doprowadzi do upaństwowienia Społecznego Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu, po wyremontowaniu przeznaczonego na ten cel obiektu w Nowodworach.

### Zawodowe instytucje artystyczne

Zadania instytucji artystycznych określają roczne plany repertuarowe i plany usług.

Działalność Państwowej Orkiestry Symfonicznej, Państwowego Teatru im. A. Węgierki, Teatru Lalek „Świerszcz” i Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Imprez Artystycznych „Estrada” w latach 1966—1970 skoncentruje się na rozszerzeniu objazdu tych wszystkich miast powiatowych i większych osiedli, które dysponują odpowiednio przygotowanymi lokalami.

Szczególnie ważnym zadaniem w działalności tych przedsiębiorstw będzie szersze niż dotychczas uwzględnianie potrzeb i zainteresowań społeczeństwa. Kontynuowania i rozwijania wymaga działalność w zakresie organizacji koncertów i imprez w plenerze, szczególnie w miejscowościach turystycznych i innych pozbawionych sal widowiskowych, a posiadających odpowiednie warunki terenowe do tego



rodzaju imprez. Większy nacisk położony zostanie na rozwinięcie kontaktów przedsiębiorstw ze społecznym ruchem kulturalnym, ze stowarzyszeniami społecznymi, organizacjami młodzieżowymi oraz na rozwój i popularyzację kół miłośników teatru, muzyki, plastyki i żywego słowa.

Dla umożliwienia pełnej realizacji zadań przez Państwową Orkiestrę Symfoniczną zakłada się powiększenie zespołu do 65 muzyków (obecnie 52) co umożliwi przekwalifikowania jej z kategorii małych do grupy średnich orkiestr symfonicznych. Pozwoli to na rozwinięcie małych form upowszechniania muzyki obok podstawowej działalności jaką są koncerty symfoniczne.

Systematyczny spadek frekwencji w teatrze dramatycznym zobowiązuje do szukania nowych rozwiązań w pracy tego przedsiębiorstwa. Z uwagi na rozwój miasta wojewódzkiego jako ośrodka wielkomiejskiego proponuje się w ramach remontu kapitalnego, przystosowania budynku teatru do potrzeb teatru muzycznego. Po roku 1970 na bazie stworzonych warunków zakłada się, rozszerzenie dotychczasowego profilu o formę muzyczną. Stworzenie pod jedną dyrekcją dwóch scen muzycznej i dramatycznej rozszerzyłoby możliwości wykorzystania obiektu i zakresu świadczonych usług dla całego województwa.

Zakłada się przeprowadzenie znacznej modernizacji kin. Dotyczyć ona będzie wszystkich kategorii kin przez wprowadzenie nowych form projekcji jak panorama i systemu TODA na taśmie 70 mm. Jednocześnie zakłada się powiększenie liczby kin ruchomych do takiego stopnia, by mogły one systematycznie obsługiwać 750 miejscowości w województwie, które posiadają odpowiednie warunki lokalowe (dotychczas kina obsługują 590 miejscowości). Inną formą rozszerzającą zasięg usług będzie przekwalifikowanie szeregu stałych kin wiejskich na półstałe, co pozwoli na zwiększenie objęcia nimi większej liczby miejscowości.

#### Szkolnictwo artystyczne

W latach 1966—1970 nie zakłada się organizowania nowych szkół państwowych. Projektuje się natomiast utworzenie w Liceum Technik Plastycznych w Supraślu dodatkowej specjalności — pamiętkarstwa — celem przygotowania odpowiedniego zaplecza kadrowego do produkcji pamiętek regionalnych, które znajdują coraz więcej nabywców w województwie, kraju, a nawet poza jego granicami. Dotychczasowa produkcja wartości około 2 mln. zł przeznaczona była w większości na eksport lub do dużych ośrodków turystycznych w kraju i praktycznie nie trafiała do sklepów naszego województwa.

W szkolnictwie muzycznym województwo nasze zlikwidowało niedobór miejsc przez organizację Szkoły Muzycznej I stopnia w Łomży oraz dużą ilość społecznych ognisk muzycznych. Obecnie ze względu na szybkie tempo wzrostu ilościowego ognisk muzycznych zachodzi obawa, iż w najbliższych latach szkolnictwo muzyczne nie będzie w stanie wchłonąć nawet najzdolniejszych absolwentów tych ognisk. W związku z tym zakłada się powołanie w najbliższych latach dwóch społecznych szkół muzycznych: w Białymstoku i Suwałkach. Przeszkodą, która może opóźnić powołanie Społecznej Szkoły Muzycznej w Białymstoku jest brak pomieszczenia. Projektowane wykorzystanie na ten cel budynku Państwowej Szkoły Muzycznej przy ul. Sienkiewicza 14 zależeć będzie od przyspieszenia budowy obiektów szkół muzycznych przy ul. Skłodowskiej w Białymstoku.

#### Działalność wydawnicza

W latach 1966—1970 w działalności wydawniczej najważniejsze miejsce przypada:

- 1) Białostockiemu Towarzystwu Naukowemu i Muzeum Okręgowemu. Do podstawowych pozycji wydawniczych należeć będzie Rocznik Białostocki i międzynarodowy organ humanistyczny „Acta Baltico-Slavica”. Kontynuowane również będzie opracowywanie i edycja monografii niektórych powiatów, podejmowane głównie przez grupy specjalistów w ramach Białostockiego Towarzystwa Naukowego.
- 2) Białostockiemu Towarzystwu Kultury, które podejmie wydawanie kwartalnika społeczno-kulturalnego „Kontrasty” — oraz pozycji prezentujących dorobek twórczy dziennikarzy, Korespondencyjnego Klubu Młodych (pisarzy), zmierzając do utworzenia w oparciu o te zespoły własnego środowiska literackiego.

Niezależnie od tego w latach 1966—1970 planuje się wydanie ponad 200 różnych innych pozycji związanych z folklorem, turystyką i działalnością naukową, głównie Akademii Medycznej.

#### Środowiska twórcze

Poważny wpływ na rozwój kultury, jej treść i efektywność oddziaływania wywierają środowiska twórcze. W ostatnich latach stworzony został dogodny klimat dla rozwoju i działalności tych środowisk. W bieżącym 5-leciu zmierzać się będzie do rozszerzenia opieki, zapewnienia stypendiów twórczych i szerokiej popularyzacji dorobku artystycznego wszystkich istniejących w Białymstoku środowisk twórczych.

Podjęte zostaną również przedsięwzięcia zmierzające do:
 

- utworzenia własnego środowiska literackiego,
- rozbudowy środowiska muzycznego,
- pozyskania artystów plastyków dla ośrodków ponadpowiatowych (Ełk, Łomża, Suwałki, Hajnówka),
- zwiększenia udziału artystów plastyków w dziedzinie plastyki użytkowej (wzornictwo przemysłowe, metaloplastyka, itp.),
- zwiększenia udziału środowiska dziennikarskiego w kształtowaniu koncepcji rozwojowej kultury w województwie i stwarzania odpowiedniego klimatu wokół spraw kultury.

#### Społeczny ruch kulturalny

Ruch społeczno-kulturalny w warunkach województwa białostockiego ma szczególnie doniosłe znaczenie i stanowi jeden z podstawowych czynników determinujących rozwój kultury Białostocczyzny. Stąd zachodzi potrzeba stwarzania optymalnie korzystnych warunków dla dalszego rozwoju tego ruchu we wszystkich jego formach i postaciach, zwłaszcza umacniania istniejących i inspirowania nowych towarzystw społ.-kulturalnych.

Pod względem specyfiki wyróżnić wśród nich należy trzy grupy: specjalistyczne, narodowościowe i regionalne.

Do grupy towarzystw specjalistycznych należą: Białostockie Towarzystwo Naukowe, Białostockie Towarzystwo Muzyczne i Białostockie Towarzystwo Fotograficzne.

B.T.N. w ramach działalności naukowej i wydawniczej rozszerzać będzie w dalszym ciągu zakres swej pracy, tworząc załazek naukowe środowiska humanistycznego. W ramach swych sekcji podejmować będzie regionalne badania specjalistyczne z różnych dyscyplin naukowych. Jednym z nich są rozpoczęte już badania socjologiczne nad kształtowaniem się potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa.

B.T.M. obok rozszerzania sieci ognisk muzycznych, systematycznego doskonalenia nadzoru nad ich działalnością, podejmie w latach bieżącej 5-latkę doskonalenie kadr specjalistycznych dla potrzeb ognisk, szkolnictwa i społecznego ruchu muzycznego.

B.T.F. jako najmłodsze towarzystwo podejmie wysiłki w kierunku systematycznej popularyzacji swej działalności i pozyskania nowych członków.

Na terenie województwa działa pięć towarzystw narodowościowych: Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Litewskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce i Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalne.

W działalności kulturalno-oświatowej włączają się one do realizacji ogólnie ustalonych kierunków z zachowaniem swej specyfiki i głównych obszarów swej działalności oraz wyjdą szerzej z popularyzacją folkloru mniejszości narodowościowych.

Białostockie Towarzystwo Kultury jako federacja towarzystw regionalnych i specjalistycznych podejmie wysiłki w kierunku rozwoju ilościowego towarzystw regionalnych, udzielania im pomocy organizacyjnej i merytorycznej oraz popularyzacji dorobku kulturalnego województwa.

Na działalność towarzystw regionalnych o zasięgu wojewódzkim przeznaczają się z budżetu wojewódzkiego dotacje roczną w wysokości 563 tys. zł (bez dotacji centralnych dla towarzystw narodowościowych) w celu stworzenia szerszych podstaw ich działalności. Dotacje te w planie bieżącym winny wzrastać w miarę rozszerzania się działalności tych towarzystw.



### Koordynacja

Nadzór nad całokształtem życia kulturalnego sprawują rady narodowe a funkcję koordynacyjną spełniają:

- Komisje Koordynacyjne na szczeblu powiatowym i wojewódzkim,
- Społeczne Rady Kultury w gromadach i miasteczkach.

Organizacją pracy i prowadzeniem dokumentacji organów koordynujących zajmują się ogniwa administracji kulturalnej a na szczeblu gromadzkim — Gromadzkie Ośrodki Kultury, miejskim — Miejskie Ośrodki Kultury lub wiodące placówki rad narodowych jak domy kultury, świetlice i biblioteki.

W oparciu o porozumienia i wydane dokumenty dotyczące współpracy między Ministerstwem Kultury i Sztuki a Centralną Radą Związków Zawodowych (2.II.1963 r.) oraz pionierami handlowymi Centralnym Zarządem UPIK „Ruch”, organizacjami młodzieżowymi i społecznymi dążyć będzie do pełnego skoordynowania działalności w zakresie:

- budowy i wykorzystania obiektów kulturalnych oraz przestrzegania hierarchii potrzeb,
- rozmieszczenia sieci i typu placówek kulturalno-oświatowych,
- rozszerzenia wpływu organów koordynujących na właściwe wykorzystanie wszystkich środków na wydatki bieżące związane z działalnością kulturalno-oświatową, posiadanych przez wszystkie zakłady pracy i organizacje, w oparciu o wspólnie ustalony plan.

### C Z Ę Ś Ć III

#### Programowe założenia perspektywiczne

1. Perspektywiczny rozwój kultury w województwie wpływać będzie m. in.:

- z wydłużenia się czasu wolnego jakim obywatel będzie dysponował. Stąd podejmowane kierunki działania zmierzają będą do przeciwdziałania biernej konsumpcji dóbr kultury przez czynne angażowanie obywatela w życie klubowe, łączenie wypoczynku z turystyką o walorach poznawczych itp.,
- z wysokości środków jakie można będzie przeznaczyć na zaspokojenie potrzeb kulturalnych zarówno w ramach spożycia zbiorowego (budżety rad narodowych, świadczenia społeczno-socjalne) jak i w spożyciu indywidualnym (standart życia ludności),
- ze struktury demograficznej i zmieniającej się struktury wieku społeczeństwa,
- z kształtowania się policentrycznego (wielośrodkowego) modelu kultury co zniweluje zasadniczy dystans dzielący dziś centra kulturalne od prowincji,
- z osiągnięć naukowo-technicznych i stopnia ich społecznego wykorzystania.

2. Perspektywiczny rozwój kultury w województwie po roku 1970 w zakresie głównych kierunków winien kształtować się wokół następujących zagadnień:

- a) założony rozwój ośrodków ponadpowiatowych wzmagać będzie ich promieniowanie na okoliczne powiaty. Wykształcenie się czterech centrów kulturalnych w województwie wprowadzi nowe elementy w życie kulturalno-oświatowe charakteryzujące się zwiększonym wpływem środowisk miejskich, aktywizację najbliższego teatru, rozszerzeniem bazy usługowej itp., a więc pewnym wyrównaniem szans rejonów oddalonych od stolicy województwa,
- b) w strukturze placówek po roku 1970 ugruntują się zmiany zapoczątkowane w latach 1966—70. Podstawowymi placówkami w środowiskach wiejskich i miejskich pozostaną kluby i biblioteki.

Wzrastać będzie natomiast wiodąca rola gromadzkich i miejskich ośrodków kultury, których największy rozwój zakłada się na lata 1971—1975. W miastach powiatowych funkcję wiodącą spełniać będą powiatowe domy kultury lub międzyzakładowe domy kultury.

- c) stworzenie warunków do możliwie pełnego zaspokojenia wzrastających potrzeb kulturalnych wymagać będzie stałego zwiększania środków na rozwój bazy usługowej a przede wszystkim na rozbudowę bazy lokalowej i pełnego zaopatrzenia wszystkich placówek kulturalnych w nowoczesny sprzęt i pomoce naukowe. Dla-

Rosnące zapotrzebowanie na usługi kulturalne wymaga włączenia wszystkich instytucji uczestniczących bezpośrednio lub pośrednio w życiu kulturalnym województwa do bezwzględnej świadczącej swych usług na rzecz ogółu, przez pełne włączenie się do realizacji założonego programu.

Realizacja przyjętych ustaleń wymaga pomocy instancji partyjnych, stronnictw politycznych, Frontu Jedności Narodu a przede wszystkim większego zaangażowania prezydów rad narodowych w tworzeniu sprzyjającego klimatu do pełniejszego zrozumienia konieczności wspólnego działania.

Jednocześnie zachodzi potrzeba rozszerzenia i pogłębienia nadzoru i kontroli stanu realizacji zadań, poprzez dokonywanie okresowych analiz na komisjach koordynacyjnych i komisjach rad narodowych oraz częstsze podejmowanie problematyki kultury na sesjach i prezydiach rad narodowych zakończonych konkretnymi wnioskami do dalszej pracy.

Ponadto rady narodowe zobowiązane są do:

- zabezpieczenia w budżetach środków na działalność merytoryczną placówkom szczebla gromadzkiego i udzielania pomocy w rytmicznej ich realizacji,
- tworzenia kompleksowych placówek gromadzkich w postaci Gromadzkich Ośrodków Kultury jako jednostek budżetowych,
- popierania organizacji międzyzakładowych klubów miejskich zdolnych do prowadzenia kilku stałych form pracy i nadzoru merytorycznego nad niżej zorganizowanymi placówkami.

tego lata 1970—1975 winny charakteryzować się szybszym tempem wzrostu środków w województwie w porównaniu ze wskaźnikami krajowymi a przede wszystkim środków inwestycyjnych rad narodowych. W latach 1971—1975 zakłada się budowę powiatowych domów kultury w Augustowie, Bielsku Podlaskim, Mońkach i Zambrowie. Po 1975 roku pozostaną jeszcze trzy powiaty bez tych placówek tj. Łapy, m. Białystok i pow. Białystok, przy czym w m. Białymstoku do tego okresu winny przybyć dalsze dzielnicowe domy kultury świadczące usługi mieszkańcom dzielnic i małych zakładów pracy. Również lata 1971—1975 winny przynieść rozwiązanie problemu lokalowego Wojewódzkiego Domu Kultury oraz pomieszczeń dla Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Imprez Artystycznych „Estrada” i towarzystw społeczno-kulturalnych (Białostockiego Towarzystwa Muzycznego, Białostockiego Towarzystwa Naukowego, Białostockiego Towarzystwa Kultury, Białostockiego Towarzystwa Fotograficznego).

Ponadto plan lat 1971—1975 będzie musiał uwzględnić takie potrzeby inwestycyjne jak budowa bazy transportowej dla przedsiębiorstw artystycznych, kina w Białowieży, Boćkach, Knyszynie i innych miejscowościach oraz kapitalne remonty 10 obiektów kinowych w miasteczkach i większych ośrodkach wiejskich z kierunkiem modernizacji i wymiany podstawowych urządzeń.

- d) kierunki i formy upowszechnienia kultury określać będą w głównej mierze środki masowego przekazu a przede wszystkim telewizja, prasa oraz film. Ponieważ do roku 1980 telewizor stanie się powszechnym aparatem, który posiadać będzie przynajmniej co druga rodzina, działalność placówek kulturalno-oświatowych w zakresie wykorzystania telewizji zmierzać będzie do:
  - maksymalnego zdyskontowania rozbudzonych poprzez środki masowego przekazu zainteresowań artystycznych i intelektualnych, poprzez rozwinięcie odpowiadających im treści i form pracy,
  - aktywizacji emocjonalnej i intelektualnej odbiorców programu telewizyjnego, radiowego i czytelników prasy poprzez stwarzanie szerokich możliwości bezpośredniego uczestnictwa ich w działalności kulturalno-oświatowych.
- e) dotychczasowe doświadczenia i wyniki wskazują, iż będzie wzrastać zainteresowanie książką i prasą. Stąd wzmocnić rolę książki i prasy w działalności placówek kulturalno-oświatowych a przedsiębiorstwa pośrednictwa kulturalnego jak PP „Dom Książki” i PP UPIK



„Ruch” zajmą poważne miejsce w zaspokojeniu wzrastających potrzeb społecznych w tej dziedzinie.

- f) rysująca się w ostatnich latach specjalizacja i podział tematyki między filmem telewizyjnym i fabularnym eksploatowanym, w kinach będzie w dalszym ciągu pogłębiać się. Przypuszczać należy, iż w tej sytuacji po 1970 roku będzie wzrastać zainteresowanie filmem fabularnym, jak to ma miejsce obecnie w krajach, które przeszły skutki gwałtownego rozwoju telewizji.
- g) sprawy kultury nie mogą być przedstawione w perspektywnym rozwoju jako zagadnienia ilościowego wzrostu sieci placówek i związanych z tym potrzeb ale muszą być traktowane szeroko i ogólnie jako jedna z niezbędnych dziedzin społecznej edukacji.

Dlatego problematyka głównych perspektywicznych kierunków rozwoju kultury ujęta jest głównie w jej związku z innymi dziedzinami gospodarki, potrzebami i możliwościami pracy zawodowej i wypoczynku człowieka. Przyszły model działalności kulturalnej łączy się jak najbardziej z kulturą pracy i stosunkami międzyludzkimi społeczeństwa socjalistycznego.

Modelowanie działalności kulturalnej na okres perspektywny wymaga odpowiedzi na pytanie jaką rolę kulturze wyznacza plan regionalny województwa. „Studia i materiały do planu regionalnego województwa białostockiego” winny przynieść odpowiedź na to pytanie. Istnieje potrzeba w ramach dalszych prac nad planem regionalnym podjęcia studiów i badań dla określenia roli kultury w perspektywnym planie rozwoju województwa. W tym celu winno się wykorzystać m. in. wyniki badań przeprowadzanych przez grupę socjologów w ramach Białostockiego Towarzystwa Naukowego i Białostockiego Towarzystwa Kultury.

\*

Urzeczywistnienie nakreślonych w niniejszym programie ambitnych zadań wymagać będzie dużego wysiłku. Przy czym nie wystarczy mechaniczna realizacja przyjętych założeń i kierunków programowych.

W pełni pomyślnie zrealizować je będzie można tylko poprzez stworzenie odpowiednio życzliwego, wręcz serdecznego klimatu wokół spraw kultury oraz przy włączaniu coraz szerszych kręgów społeczeństwa do aktywnego współdziałania w przeobrażeniach kulturalnych.

Idzie przecież o to, aby nie tylko następował wzrost masywej konsumpcji kulturalnej ale i o to, by kultura stanowiła podmiotową stronę ludzkiej aktywności.

W tym bowiem przejawia się sens socjalistycznej rewolucji kulturalnej, przemian powodujących, że kultura elity staje się kulturą, całego społeczeństwa, które z konsumenta dóbr kultury staje się rzecznikiem i twórcą.

### W y k a z

**gromadzkich, miejskich rad narodowych i wsi na terenie województwa białostockiego**  
(stan na dzień 1.I.1966 r.)

L. p.	Wyszczególnienie	GRN	MRN	WSI	
		3	4	5	
1	2	3	4	5	6
1	Augustów	16	1	147	
2	Białystok	27	5	266	
3	Bielsk Podlaski	22	2	231	
4	Dąbrowa	15	1	128	
5	Elk	15	1	121	
6	Gołdap	10	2	93	
7	Grajewo	15	4	167	
8	Hajnówka	17	1	141	
9	Kolno	18	2	186	
10	Łapy	15	2	142	
11	Łomża	19	3	259	
12	Mońki	17	3	156	
13	Olecko	14	1	102	
14	Sejny	13	1	139	
15	Siemiatycze	19	3	270	
16	Sokółka	20	1	238	
17	Suwałki	21	1	270	
18	Wysokie Maz.	17	1	291	
19	Zambrów	13	1	192	
Razem powiaty		323	35	3 654	

### Planowany stan placówek kulturalno-oświatowych na terenie województwa białostockiego w latach 1966—1970

L. p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 1965	P L A N					
			1966	1967	1968	1969	1970	
1	2	3	4	5	6	7	8	
<b>A.</b>	<b>Placówki finansowane z budżetu rad narodowych</b>							
<b>I.</b>	<b>Zakłady budżetowe</b>							
	1. Domy Kultury	16	16	14	16	16	18	
	2. Gromadzkie Ośrodki Kult.	—	—	12	21	34	41	
<b>II.</b>	<b>Jednostki budżetowe</b>							
	1. Świetlice	196	195	208	214	219	226	
	2. Biblioteki powszechne miejskie	37	37	37	37	37	37	
	3. Biblioteki powszechne wiejskie	276	282	293	298	302	306	
	4. Filie biblioteczne	18	23	29	30	33	33	
	5. Punkty biblioteczne	2 273	2 401	2 509	2 566	2 609	2 635	
	6. Muzea	5	5	5	5	5	6	
<b>B.</b>	<b>Placówki związkowe i społeczne</b>							
<b>I.</b>	<b>Placówki związkowe</b>							
	1. Domy kultury	4	4	4	4	4	4	
	2. Świetlice	217	220	231	236	246	250	
	3. Biblioteki	111	110	111	114	114	114	
	4. Kluby	28	31	33	39	40	41	
<b>II.</b>	<b>Placówki Społeczne</b>							
	1. Kluby „Ruch”	284	293	301	316	331	351	
	2. Kluby G.S.	114	159	180	199	214	229	
	3. Szkoły, ośrodki życia k.o.	108	130	165	189	204	219	



Tabela Nr 3

## Plan rozwoju domów kultury gromadzkich (miejskich) ośrodków kultury i świetlic finansowanych z budżetu rad narodowych w powiatach (lata 1966—1970)

Lp.	Wyszczególnienie	1966			1967			1968			1969			1970		
		domy kultury	GOK	świetlice	domy kultury	GOK	świetlice	domy kultury	GOK	świetlice	domy kultury	GOK	świetlice	domy kultury	GOK	świetlice
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Augustów	1	—	1	1	—	7	1	—	7	1	—	7	1	—	7
2	Białystok p.	1	—	16	—	2	20	—	2	20	—	3	20	—	5	20
3	Bielsk Podl.	1	—	5	1	—	5	1	—	5	1	—	5	1	—	5
4	Dąbrowa Biał.	—	—	9	—	—	11	—	—	11	—	—	11	—	—	12
5	Elk	1	—	11	1	—	11	1	—	11	1	—	11	1	—	11
6	Gołdap	1	—	14	1	2	15	1	2	15	1	2	15	1	2	16
7	Grajewo	—	—	8	—	—	9	—	—	9	—	—	9	1	—	9
8	Hajnówka	—	—	13	—	—	14	—	2	14	—	4	14	—	4	14
9	Kolno	—	—	12	—	—	13	1	—	14	1	—	15	1	—	16
10	Łapy	—	—	13	—	2	13	—	2	15	—	2	15	—	2	15
11	Łomża	1	—	14	1	1	14	1	3	14	1	5	14	1	7	14
12	Mońki	2	—	5	2	2	4	2	3	4	2	5	4	2	6	4
13	Olecko	—	1	15	—	1	14	1	1	15	1	1	15	1	1	17
14	Sejny	1	—	9	1	—	9	1	—	10	1	1	11	2	1	12
15	Siemiatycze	1	—	10	1	1	9	1	2	9	1	3	9	1	3	9
16	Sokółka	2	—	9	1	1	10	1	2	10	1	3	11	1	4	12
17	Suwałki	1	—	11	1	—	13	1	—	14	1	1	14	1	1	14
18	Wys. Mazow.	1	—	5	1	—	5	1	1	5	1	2	7	1	2	7
19	Zambrów	—	1	8	—	—	10	—	1	10	—	2	10	—	3	10
20	Białystok	1	—	2	1	—	2	1	—	2	1	—	2	1	—	2
21	Jedn. wojew.	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
	Ogółem	16	—	195	14	12	208	16	21	214	16	34	219	18	41	226

Tabela Nr 4

## Plan rozwoju wiejskich bibliotek powszechnych, filii i punktów bibliotecznych finansowanych z budżetu rad narodowych w rozbiu na powiaty: lata 1966—1970

Lp.	Wyszczególnienie	1966			1967			1968			1969			1970		
		bibl. powsz.	filie	p-pty bibl.	bibl. powsz.	filie	p-pty bibl.	bibl. powsz.	filie	p-pty bibl.	bibl. powsz.	filie	p-pty bibl.	bibl. powsz.	filie	p-pty bibl.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Augustów	17	—	104	18	—	110	18	—	110	18	—	110	18	—	110
2	Białystok	22	1	166	23	2	170	24	2	172	25	3	173	25	3	174
3	Bielsk Podl.	24	2	156	24	3	160	24	4	163	24	4	163	24	4	163
4	Dąbrowa Biał.	14	—	75	15	—	80	15	—	83	15	—	85	15	—	86
5	Elk	9	1	100	10	1	102	10	1	105	10	1	107	10	1	109
6	Gołdap	7	—	92	7	—	93	7	—	93	7	—	93	8	—	93
7	Grajewo	12	1	105	12	1	107	12	1	110	12	1	111	12	1	113
8	Hajnówka	17	—	105	17	—	105	17	—	105	17	—	105	17	—	105
9	Kolno	17	1	146	18	1	147	18	1	148	18	1	150	18	1	150
10	Łapy	11	2	105	12	3	107	13	3	107	14	3	108	14	3	108
11	Łomża	19	4	140	19	4	156	19	4	168	19	4	174	19	4	178
12	Mońki	12	—	130	13	—	137	14	—	137	14	—	137	15	—	137
13	Olecko	9	—	84	10	—	86	10	—	88	11	—	91	12	—	96
14	Sejny	8	1	70	8	1	75	8	1	85	9	1	95	9	1	100
15	Siemiatycze	19	—	160	19	—	160	19	—	180	19	—	180	19	—	180
16	Sokółka	17	2	157	18	2	172	19	2	184	19	4	196	19	4	201
17	Suwałki	21	—	213	21	—	214	21	—	215	21	—	217	21	—	217
18	Wys. Mazow.	15	—	152	16	—	162	16	—	162	16	—	162	17	—	162
19	Zambrów	12	—	117	13	—	122	14	—	127	14	—	128	14	—	129
20	Białystok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Jedn. wojew.	—	10	24	—	11	24	—	11	24	—	11	24	—	11	24
	Ogółem	282	25	2 401	293	29	2 509	298	30	2 566	302	33	2 609	306	33	2 635



Tabela Nr 5

## Plan rozwoju placówek związkowych w latach 1966—1970

Lp.	Nazwa	1966				1967				1968				1969				1970			
		domy kultury	świetlice	biblioteki	kluby	domy kultury	świetlice	biblioteki	kluby	domy kultury	świetlice	biblioteki	kluby	domy kultury	świetlice	biblioteki	kluby	domy kultury	świetlice	biblioteki	kluby
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Augustów	—	7	7	2	—	7	7	2	—	7	8	2	—	7	8	2	—	7	8	2
2	Białystok	—	10	5	1	—	10	5	1	—	10	5	2	—	10	5	2	—	10	5	3
3	Bielsk Podl.	1	8	8	—	1	9	8	—	1	9	8	—	1	9	8	—	1	9	8	—
4	Dąbrowa Biał.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
5	Elk	—	35	2	1	—	35	2	1	—	36	3	2	—	39	3	2	—	41	3	2
6	Gołdap	—	20	2	1	—	25	2	1	—	27	2	1	—	30	2	1	—	31	2	1
7	Grajewo	—	13	2	1	—	13	2	1	—	13	2	1	—	13	2	1	—	13	2	1
8	Hajnówka	2	7	5	2	2	8	5	2	2	8	5	2	2	8	5	2	2	8	5	2
9	Kolno	—	5	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—
10	Łapy	—	1	2	1	—	1	2	1	—	1	2	1	—	1	2	1	—	1	2	1
11	Łomża	—	5	6	1	—	5	7	3	—	5	7	4	—	7	7	4	—	7	7	4
12	Mońki	—	6	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—
13	Olecko	—	42	2	1	—	42	2	1	—	43	2	2	—	45	2	3	—	46	2	3
14	Sejny	—	6	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—
15	Siemiatycze	—	7	2	1	—	8	2	1	—	8	2	1	—	8	2	1	—	8	2	1
16	Sokółka	—	5	—	1	—	6	—	1	—	7	—	1	—	7	—	1	—	7	—	1
17	Suwałki	—	11	9	—	—	11	9	—	—	11	9	—	—	11	9	—	—	11	9	—
18	Wys. Mazow.	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—
19	Zambrów	—	3	2	1	—	3	2	1	—	3	2	1	—	3	2	1	—	3	2	1
20	Białystok m.	1	27	55	17	1	27	55	17	1	27	56	19	1	27	56	19	1	27	56	19
	Ogółem	4	220	110	31	4	231	111	33	4	236	114	39	4	246	114	40	4	250	114	41

Tabela Nr 6

## Plan rozwoju placówek społecznych w latach 1966—1970 (bez związkowych)

Lp.	Nazwa	1966			1967			1968			1969			1970		
		Kluby		Szkoła ośr. życia k. o.	Kluby		Szkoła ośr. życia k. o.	Kluby		Szkoła ośr. życia k. o.	Kluby		Szkoła ośr. życia k. o.	Kluby		Szkoła ośr. życia k. o.
		Ruch	GS		Ruch	GS		Ruch	GS		Ruch	GS		Ruch	GS	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Augustów	7	5	10	7	6	10	7	7	10	8	7	10	9	8	11
2	Białystok	23	20	2	24	22	2	25	23	2	26	24	3	27	25	4
3	Bielsk Podl.	20	12	5	21	13	5	21	14	5	22	15	6	24	16	7
4	Dąbrowa Biał.	12	4	1	12	4	4	13	4	8	14	5	9	15	6	9
5	Elk	9	5	7	10	6	8	11	7	9	12	7	9	12	7	10
6	Gołdap	9	4	5	9	5	7	10	6	9	10	7	10	11	8	10
7	Grajewo	14	10	—	15	11	—	15	12	—	16	13	1	18	13	2
8	Hajnówka	18	8	9	18	9	17	19	10	20	20	11	21	21	12	22
9	Kolno	10	8	17	10	9	21	11	10	24	12	11	25	12	12	26
10	Łapy	16	5	21	17	6	23	18	7	24	19	8	25	20	9	26
11	Łomża	32	6	50	32	7	7	33	8	7	33	9	8	35	10	9
12	Mońki	39	9	3	39	11	6	40	12	8	40	13	9	42	14	10
13	Olecko	10	5	1	11	6	1	12	7	1	13	7	1	14	8	2
14	Sejny	6	4	4	7	5	4	8	6	5	9	7	5	9	8	6
15	Siemiatycze	15	14	—	15	15	—	16	17	—	17	18	1	17	18	2
16	Sokółka	19	13	7	19	15	7	20	16	7	21	17	8	22	18	9
17	Suwałki	5	13	4	6	14	4	7	15	5	7	16	6	8	17	7
18	Wys. Mazow.	11	9	12	11	10	19	11	11	20	12	12	21	13	12	21
19	Zambrów	13	5	17	13	6	20	14	7	25	14	7	25	16	8	26
20	Białystok	5	—	—	5	—	—	5	—	—	6	—	—	6	—	—
	Ogółem	293	159	130	301	180	165	316	199	189	331	214	204	351	229	219



**Zestawienie abonentów radia i telewizji**  
wg stanu na 30.VI.1965 r. i 30.VI.1966 rok

Tabela Nr 7

Jednostka organizacyjna	Telewizja		Radiofonia bezprzewodowa		Radiofonia przewodowa	
	1965	1966 + wzrost - spadek	1965	1966 + wzrost - spadek	1965	1966 + wzrost - spadek
1	2	3	4	5	6	7
Augustów	888	+ 522	3 677	- 27	2 329	+ 27
Białystok	14 664	+ 5 462	36 301	+ 195	19 228	- 361
Bielsk Podl.	827	+ 405	4 023	+ 41	7 488	- 154
Ełk	1 472	+ 948	6 442	- 170	1 652	- 57
Grajewo	1 026	+ 667	5 644	- 25	6 986	- 249
Hajnówka	735	+ 372	3 970	+ 29	4 454	- 120
Kolno	339	+ 264	1 663	- 79	2 133	- 77
Łomża	1 947	+ 1 224	9 449	+ 346	5 845	- 376
Olecko	529	+ 440	6 206	- 60	1 001	- 9
Siemiatycze	675	+ 250	3 112	+ 112	6 841	- 140
Sokółka	772	+ 476	4 640	- 82	6 379	- 186
Suwałki	1 062	+ 708	7 161	- 193	2 619	- 88
Wys. Mazow.	518	+ 329	3 255	- 76	2 563	- 132
	25 204	+ 12 128	95 543	+ 11	69 518	- 1 922

Tabela Nr 8

**Zbiorcze zestawienie środków pozaresortowych przeznaczonych na kulturę i sztukę przedsiębiorstw i jednostek województwa białostockiego**

L. p.	Finansowanie kultury i sztuki	Ilość przed- siębiorstw i jednostek z których otrzym. dane do planu	1966		1967		1968		1969		1970	
			wydatki ogółem	w tym inwes- tycje	wydatki ogółem	w tym inwes- tycje	wydatki ogółem	w tym inwes- tycje	wydatki ogółem	w tym inwes- tycje	wydatki ogółem	w tym inwes- tycje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I	Wydatki z budż. centralnego	32	4 141	65	3 712	125	4 234	345	3 600	210	3 780	286
2	Finansowanie przedsiębiorstw	30	4 052	48	3 623	115	4 127	333	3 479	200	3 653	270
3	Finansowanie jednostek za- kładów budż. oraz pozost. zadanie akcji	2	89	17	89	10	107	12	121	10	127	16
II	Inne źródła razem	42	15 583	4 172	16 490	3 663	19 047	5 501	18 819	4 917	19 847	5 135
1	Woj. Komisja Zw. Zaw.	1	2 681	1 706	1 991	966	2 749	1 676	1 761	645	1 823	655
2	Przedsiębiorstwa	23	1 417	16	1 632	130	1 651	18	1 517	27	1 787	200
3	Spółdzielczość razem	13	6 285	330	6 954	477	7 880	986	8 309	1 145	8 632	1 100
	a) Centr. Zw. Sp. Pracy	1	2 335	200	2 587	300	3 239	800	3 441	900	3 543	900
	b) CRS „Sam. Chłop.”	2	2 560	—	2 775	—	2 830	—	2 865	—	2 920	—
	c) Centr. Zw. Rzemieśln. Spół. Zaop. i Zbytu	1	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—
	d) Centr. Zw. Sp. Mlecz.	1	73	—	74	—	75	—	77	—	79	—
	e) Centr. Sp. Ogrodn.	1	130	—	150	—	180	—	210	—	250	—
	f) Pozost. jedn. spół.	7	1 185	130	1 364	177	1 550	186	1 708	245	1 830	200
4	Inne jednostki	5	5 200	2 120	5 913	2 090	6 767	2 821	7 232	3 100	7 605	3 180
	Ogółem	74	19 724	4 237	20 202	3 788	23 281	5 846	22 419	5 127	23 627	5 421

**Adres Redakcji i Administracji: Białystok, ul. Mickiewicza Nr 3 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, pokój nr 8**  
**Telefon: 56-38**

Prenumerata płatna z góry. Roczna ze skorowidzem — 18 zł.  
półroczna bez skorowidza — 10 zł.  
Cena ogłoszeń: 1/1 strony 240 zł, 3/4 str. (do 120 wierszy) 210 zł,  
1/2 strony (od 80 w.) 165 zł, 1/4 strony (do 40 w.) 90 zł, 1/3 strony  
(do 20 w.) 60 zł.

Drobne do 100 wyrazów 90 gr za wyraz.

Wszelkie należności za prenumeratę, ogłoszenia i egzemplarze  
pojedyncze należy wpłacać w Narodowym Banku Polskim — II  
Oddział Miejski w Białymstoku — konto 113-94/2-65 (część 15 dział  
6 rozdział 19 „wpływy wydawnictwa”).

Cena pojedynczego egzemplarza od 4 stron druku wynosi 90 gr —  
przy większej ilości stron — o 30 gr więcej od każdej drukowa-  
nej strony.

**ODBIORCA****opłata pocztowa uiszczona gotówką**